

Lathund hållbarhetskriterier inför RED III (gas)



Sammanfattning av de viktigaste förändringarna avseende hållbarhetskriterier som implementeringen av RED III innebär och som verksamheterna behöver agera på i närtid

Version 25-06-10

OBS Denna lathund ska inte betraktas vara heltäckande för alla de förändringar som implementeringen av RED III innebär. Det är varje verksamhetsansvarigs skyldighet att informera sig kring de regler som påverkar dem.

Lathunden baseras på hittills antagna [Lag \(2010:598\) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen](#) och [Förordning om hållbarhetskriterier för vissa bränslen](#) samt remitterat förslag [Statens energimyndighets föreskrifter \(STEMFS 2025:XX\) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen](#).

Förändringarna som påverkar verksamheterna

- ☐ Hållbarhetsbesked krävs liksom tidigare för verksamheter som använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme och kyla med en sammanlagd installerad effekt på minst 2 MW.
- ☐ Alla biogasproducenter med >200 Nm³/h genomsnittligt biometanflöde som får produktionsstöd ska nu inneha hållbarhetsbesked.
 - **Att göra:** Har man idag som producent ett frivilligt hållbarhetsbesked krävs en väsentlig ändring så att hållbarhetsbeskedet baseras på korrekt laglig grund. Användare av biogas kan behöva se över sin riskbedömning och sina rutiner kring inköp av biogas (kontrollera att producenter har giltigt hållbarhetsbesked).
- ☐ Nya bränslen omfattas. Förnybara bränslen från icke biologiskt ursprung (RFNBO) och återvunna kolbränslen (RCF) omfattas av hållbarhetskriterierna. RFNBO och RCF måste uppfylla minst 70 procent utsläppsminskning jämfört med sin fastställda fossila motsvarighet för att kunna betraktas som hållbara.
 - **Att göra:** Om du hanterar sådana bränslen – kontrollera om du är rapporteringsskyldig. Rapporteringsskyldig behöver upprätta ett kontrollsystem och ansöka om hållbarhetsbesked. Gasanvändare kan behöva uppdatera sin riskbedömning och kontrollsystem för att kunna hantera dessa bränslen.
- ☐ Fler anläggningar som använder gasformiga biobränslen kommer så småningom att omfattas av utsläppsminskningsskrav. När aktören omfattas beror på när anläggningen **driftsattes och dess effekt**. Se figur 1 nedan.
 - **Att göra:** Användare av biobränslen som träffas av förändringarna ska uppdatera kontrollsystemet och anmäla väsentlig ändring. Producenter av biogas behöver se över sin riskbedömning och rutiner då fler produktionskedjor behöver räkna på sina växthusgasutsläpp.*
- ☐ Kontrollsystemet ska innehålla en aktuell och uppdaterad riskbedömning av verksamheten med avseende på hållbarhetskriterier. Det betyder att aktörer som inte kontinuerligt uppdaterat sin riskbedömning behöver göra det framöver.
 - **Att göra:** Uppdatera riskbedömningen utifrån hur verksamheten ser ut idag och med nya risker för att hållbarheten inte kan garanteras som tillkommer i och med förändringarna i RED III som man berörs av. I anmälan om väsentlig ändring behöver det beskrivas vilka risker som tillkommer och hur de hanteras. Anmälan ska skickas in senast 14 dagar efter ikraftträdande av kraven, vilket inträffar 1 juli eller den 1 januari 2026, beroende på hur man träffas av ändringarna i reglerna. Det är inte givet att alla ändringar kräver en förnyad oberoende granskning av kontrollsystemet. När anmälan om

väsentlig ändring inkommit till Energimyndigheten görs en bedömning. Vid behov begärs sedan in kompletterande underlag eller åtgärder.

- ☐ Nya och justerade markkriterier för agrobiomassa och skogsbiomassa. Nytt är kriterier som gäller biomassa från hedmark och gammal skog.
 - **Att göra:** Producenter och/eller rapporteringsskyldiga för gasformiga biobränslen som producerats från agrobiomassa eller skogsbiomassa behöver se över sin riskbedömning och sitt kontrollsystem för att beakta de nya markkriterierna.
- ☐ Uppgifter som ska lämnas i den årliga rapporteringen till Energimyndigheten har justerats. Det har inte tillkommit några uppgifter men däremot tagits bort en del.
 - Ändringarna kommer införas i branschens HBK-rapporteringsverktyg under hösten inför 2025 års rapportering.
- ☐ I det nya regelverket behöver råvara alltid anges för biobränslen eller biodrivmedel oavsett om krav på växthusgasminskning finns eller ej. Samma krav för alla alltså. Samtidigt tas råvarukategorierna bort, för att förenkla rapporteringen.
 - Ändringarna kommer införas i branschens HBK-rapporteringsverktyg inför 2025 års rapportering.
- ☐ Alla som är rapporteringsskyldiga ska även rapportera in till unionsdatabasen (UDB). Men med de nya reglerna kan även vissa aktörer som producerar eller levererar gasformiga biobränslen, RFNBO eller återvunna kolbränslen och som inte är rapporteringsskyldiga komma att behöva rapportera in data till UDB. För att se till att alla aktörer genom produktionskedjan rapporterar transaktioner i UDB kan man behöva ställa krav i sina avtal att dessa måste registrera sig i UDB. Registrering till UDB sker genom Energimyndigheten. OBS att det ännu inte är möjligt att rapportera faktiska transaktioner i UDB och att det ännu inte är helt klarlagt hur rapporteringen kommer att gå till. Information om rapportering till UDB finns på [Energimyndighetens hemsida](#).
 - **Att göra:** Hålla sig uppdaterad kring vad som händer med unionsdatabasen och vem som ska rapportera vad, när och hur. Se till att ditt företag registreras i UDB. I god tid se över avtal med underleverantörer och kunder om registrering och rapportering i UDB. I god tid se över rutiner så att den data som krävs för rapporteringen av transaktioner i UDB finns tillgänglig när rapporteringen blir obligatorisk.
- ☐ Undantag till rapporteringsskyldighet införs för forskningsverksamhet, utveckling och test. Den som bara vill testa t.ex. biogas i sin panna blir alltså inte omedelbart rapporteringsskyldig.
- ☐ Övergångsregler gäller för biobränslen som finns i lager eller levereras på avtal som är signerade före 1 juli 2025 (förutsatt att dessa mängder uppfyller kraven i RED II). Gasen ska dock levereras (eller avsetts att levereras) före 1 januari 2026. Att så skett måste kunna styrkas, t.ex. med fakturor, avtal.

- **Att göra:** Se över och uppdatera vid behov kontrollsystemets rutiner för avtal och anmäl väsentlig ändring i god tid. Nya avtal signerade efter 1 juli 2025 behöver uppfylla de nya reglerna. Befintliga avtal kan behöva omarbetas för att uppfylla de nya kraven för leveranser efter 1 januari 2026.
- Det finns ytterligare förändringar som behöver beaktas i verksamheterna men som före det slutgiltiga regelverket har beslutats är oklara. Det rör exempelvis eventuellt ändrade bestämmelser om massbalanssystemet. Energimyndigheten har också avisat att de ska beskriva och göra ytterligare förtydliganden i sin vägledning (väntas komma först hösten 2025). Exempelvis väntas förtydligande av hur vall som används för biogasproduktion ska klassificeras.

Att göra

De aktörer som berörs av ändringar i ett eller flera krav ska inkomma med en anmälan om väsentlig ändring. Det ska ske i samband med att de nya kraven aktualiseras hos den enskilda aktören, *i normalfallet senast två veckor efter att den väsentliga ändringen skett*. För de flesta inträffar det då det nya regelverket träder i kraft den 1 juli 2025, medan för andra inträffar det senare, t.ex. i samband med att nya avtal tecknas. Dock berörs troligen de flesta senast den 1 jan 2026.

De aktörer som behöver göra en väsentlig ändring behöver:

- uppdatera sitt kontrollsystem utifrån ändrade lagkrav och en uppdaterad riskbedömning (inkluderar också uppdatering av interna system och dokument)
- eventuellt anlita en oberoende granskare som kontrollerar kontrollsystemet (beror på produktionskedjan och förändringens omfattning)
- anmäla väsentlig ändring till Energimyndigheten

Övrig information

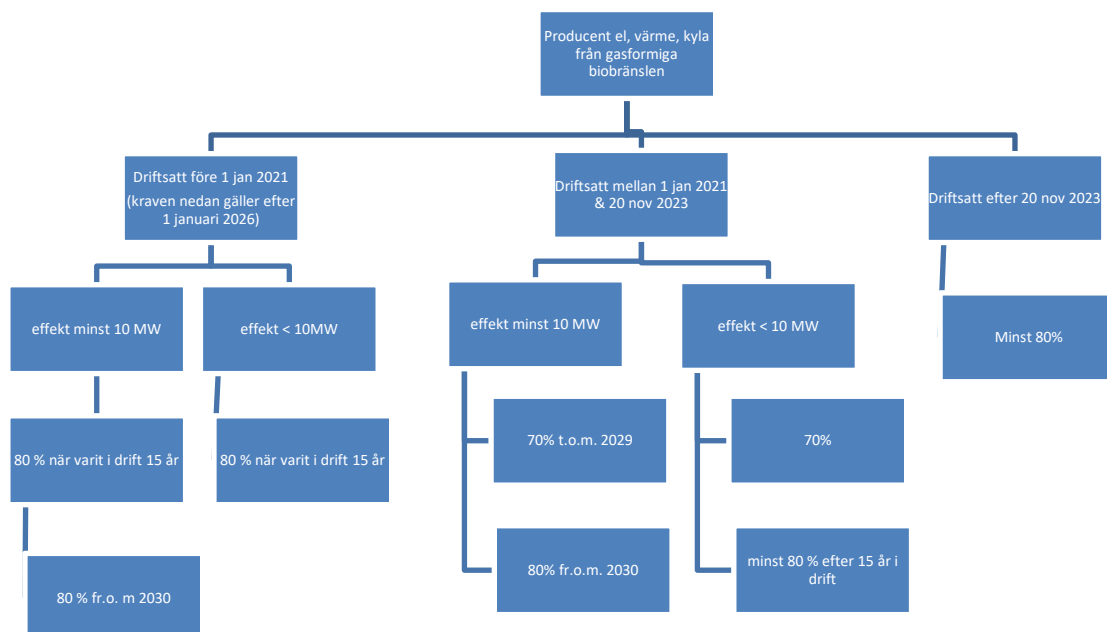
Branschens HBK-hjälpmedel på [Energigas Sveriges hemsida](#) (mallar för kontrollsystem och utlåtande från oberoende granskare) är ännu ej uppdaterade men kommer att uppdateras under sommaren/hösten 2025.

Mer underlag och uppdaterad information finns på [Energimyndighetens hemsida](#). Här hittar ni senaste version av regelverk, författningsförslag samt ytterligare info från myndigheten.

Frågor kan även ställas direkt till Energimyndigheten på hbk@energimyndigheten.se.

** Avloppsreningsverk har redan krav att mäta på sina utsläpp genom annan lagstiftning.*

Dokumentet har tagits fram 2025-06-10 av Johan Yngvesson, Industrinytta Norden AB på uppdrag av Energigas Sverige, Svenskt Vatten och Avfall Sverige.



Figur 1 visar utsläppsminskningskrav för gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla. Vilket krav som gäller och när det träder i kraft beror på när anläggningen togs i drift (när biobränsle började användas i anläggningen) och anläggningens storlek (sammanlagd installerad effekt).